

Palkkarakenne 2009

Ansiot kasvoivat vuonna 2009 nopeimmin Satakunnassa — hitainta ansioiden kasvu oli Keski-Pohjanmaalla

Korjattu 7.10.2011.

Palkkarakennetilaston vuoden 2009 tietoja on korjattu. Yksityisen sektorin tuntipalkat -tilastossa korjattiin vuoden 2009 tietoja, mikä vaikutti myös palkkarakennetilaston tietoihin. Vuoden 2009 tietoja on korjattu kuukausipalkan ja tuntipalkan osalta. Virheen korjauksen yhteydessä myös lukumäärätiedot ovat hieman tarkentuneet, koska estimointimenetelmää on tarkennettu. Vuoden 2009 virheelliset luvut on nyt korjattu tilastojulkistuksiin ja tietokantoihin.

Uudenmaan keskiansiot olivat vuonna 2009 kaikkein suurimmat, 3 285 euroa kuukaudessa. Pienimmät ansiot olivat Etelä-Savossa, 2 648 euroa ja Pohjois-Karjalassa, 2 661 euroa. Nopeinta ansioiden kasvu oli Satakunnassa kasvun ollessa 6,4 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Hitainta kuukausiansion kasvu oli Keski-Pohjanmaalla, missä ansiot kasvoivat 1,5 prosenttia.

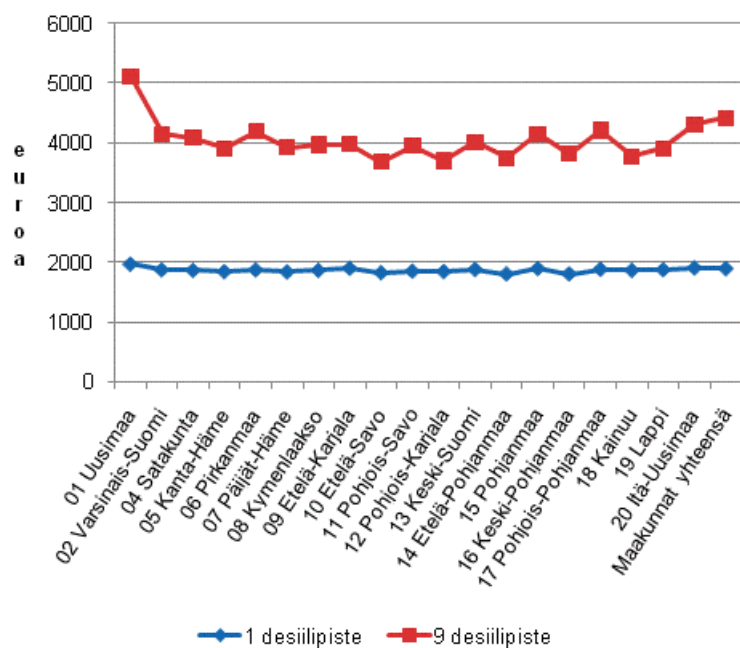
Palkansaajien kuukausiansiot ja ansioiden hajontaluvut maakunnissa vuonna 2009

Maakunta	Palkansaajien lukumäärä	Kokonaisansiot, euroa/kuukausi			
		Keskiarvo	ansion muutos, %	Palkkaero	Palkkaeron muutos, %
Yhteensä	1 387 953	2 971	3,3	2,33	-0,8
01 Uusimaa	475 305	3 285	2,6	2,61	-0,7
02 Varsinais-Suomi	113 585	2 831	3,8	2,23	0,0
04 Satakunta	56 776	2 852	6,4	2,17	0,8
05 Kanta-Häme	40 786	2 737	3,1	2,10	-1,0
06 Pirkanmaa	124 740	2 873	3,0	2,23	-1,0
07 Päijät-Häme	46 848	2 754	4,6	2,12	0,3
08 Kymenlaakso	41 897	2 794	1,6	2,12	-1,9
09 Etelä-Karjala	33 875	2 849	3,8	2,08	-1,7
10 Etelä-Savo	32 753	2 648	3,8	2,02	-1,1
11 Pohjois-Savo	57 331	2 764	4,1	2,12	0,4
12 Pohjois-Karjala	36 707	2 661	3,2	2,00	-0,5
13 Keski-Suomi	63 030	2 835	4,1	2,12	-1,0
14 Etelä-Pohjanmaa	40 187	2 666	3,6	2,06	-0,8
15 Pohjanmaa	40 545	2 902	3,9	2,16	-0,5
16 Keski-Pohjanmaa	14 965	2 691	1,5	2,10	0,0
17 Pohjois-Pohjanmaa	92 651	2 889	4,0	2,22	-0,8
18 Kainuu	16 487	2 699	4,2	2,01	-1,3
19 Lappi	39 602	2 771	3,4	2,07	-0,7
20 Itä-Uusimaa	17 791	2 926	4,2	2,26	-2,4

Satakunnassa ansioiden nousua vauhditti parhaiten palkatun palkansaajaryhmän ansioiden nopea kasvu, tästä johtuen myös palkkaero kasvoi Satakunnassa maakunnista nopeimmin tarkasteluajanjaksolla. Palkkaero oli kuitenkin Satakunnassa maan keskitasolla, parhaiten palkattu kymmenes palkansaajista ansaitsi vähintään 2,17-kertaa enemmän kuin vähiten ansaitseva kymmenes.

Palkkaero eniten ja vähiten ansaitsevien palkansaajien välillä oli pienin Pohjois-Karjalassa ja suurin Uudellamaalla. Maakuntien väliset erot ansioiden hajonnassa johtuvat suurimmaksi osaksi palkansaaja- ja tehtäväkenteiden eroista eri alueilla. Useimmiten palkkaeron syynä on parhaiten palkattujen palkansaajien ansioiden tason vaihtelu. Vähiten ansaitsevat palkansaajat olivat palkkatasoltaan suunnilleen samoilla lukemilla kaikissa maakunnissa, mutta eniten ansaitsevan kymmeneksen palkkatasossa oli sen sijaan huomattavaa vaihtelua.

Palkansaajien kuukausiansion hajontalukuja maakunnissa vuonna 2009

Eniten matapalkkaisin kymmenes ansaitsi uudellamaalla, missä ansio oli enintään 1 953 euroa ja pienin ansiotaso oli Etelä-Pohjanmaalla missä vähiten ansaitseva kymmenes sai palkkaa enintään 1 807 euroa. Ero vähiten ansaitsevien palkkatasossa oli siis maakuntien välillä suurimmillaan 146 euroa. Eri maakuntien välillä parhaiten palkattujen ansioissa oli eroa suurimmillaan yli 1 400 euroa. Ero oli siis lähes kymmenenkertainen verrattuna vähiten ansaitsevien maakunnittaiseen eroon.

Sisällys

Palkkaerot pienenivät hieman vuonna 2009.....	5
---	---

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansiot toimialan ja työnantajasektorin mukaan vuonna 2009.....	6
Liitetaulukko 2. Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansiot ja ansioiden hajontaluvut toimialan mukaan vuonna 2009.....	6

Kuviot

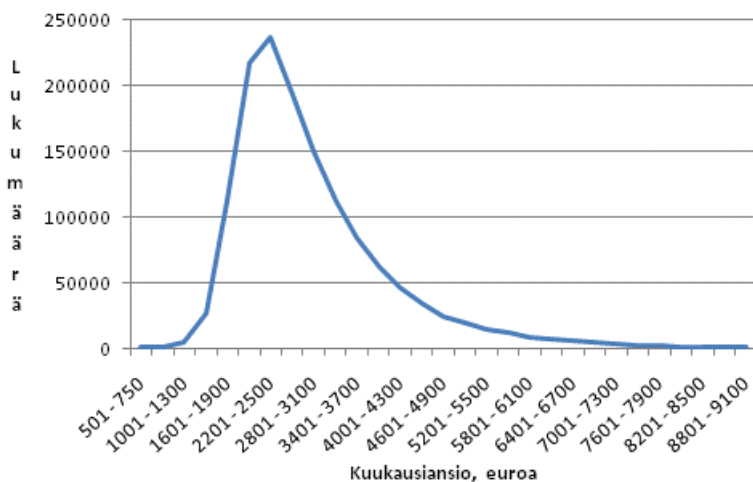
Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden jakauma vuonna 2009.....	5
--	---

Laatuseloste: Palkkarakenne.....	8
----------------------------------	---

Palkkaerot pienevät hieman vuonna 2009

Tilastokeskuksen palkkarakennetilaston mukaan kaikkien kokoaikaisten palkansaajien keskimääräinen kuukausiansio oli vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä 2 971 euroa ja mediaaniansio¹⁾ 2 645 euroa. Parhaiten palkattu kymmenesosa (9. desiili) palkansaajista ansaitsi yli 4 407 euroa ja matalapalkkaisin kymmenesosa (1. desiili) alle 1 892 euroa kuukaudessa. Parhaiten palkattu kymmenesosa ansaitsi siis vähintään 2,33-kertaa enemmän kuin vähiten ansaitseva kymmenesosa. Ylimmän ja alimman desiilin välinen ansioero pienei edellisvuodesta noin yhden prosenttiyksikön.

Kokoaikaisten palkansaajien kuukausiansioiden jakauma vuonna 2009

Havaittu palkkaerojen supistuminen johtui pääasiassa hyväpalkkaisten palkansaajien hitaammasta ansiokehityksestä vuonna 2009. Parhaiten palkatun kymmenesosan ansiot kasvoivat vuodessa 2,8 prosenttia ja vähiten ansaitsevan kymmenesosan ansionousu oli samaan aikaan 3,6 prosenttia.

Palkkaerot kaventuivat Uudellamaalla noin prosentin edellisestä vuodesta, millä oli myös koko maan tasolla merkittävä vaikutus palkkaeron kaventumiseen. Uudellamaalla on suurimmat palkkaerot ja maakunnista suurin vaikutus palkkaeron kehitykseen, sillä palkansaajista yli 30 prosenttia työskentelee Uudellamaalla.

Julkaistut tiedot perustuvat Tilastokeskuksen palkkarakennetilastoon, joka kattaa kaikki työnantajasektorit. Kokonaistyöajan kuukausiansiot lasketaan ainoastaan kokoaikaisille palkansaajille. Ansiot sisältävät säännölliseltä työajalta maksettavan ansion lisäksi yli- ja lisätyöajalta maksettavat palkanosat, mutta eivät kertaluonteisesti maksettavia palkkaeriä.

1) 50 prosenttia palkansaajista ansaitsee enemmän kuin mediaaniansio ja vastaavasti 50 prosenttia palkansaajista mediaaniansiota vähemmän.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kokoajaisten palkansaajien kuukausiansiot toimialan ja työnantajasektorin mukaan vuonna 2009¹⁾

Toimialaluokitus (TOL 2008)	Kokonaisansion keskiarvo, euroa / kuukausi			
	Yhteensä	Yksityinen sektori	Kuntasektori	Valtio
Toimialat yhteensä	2 971	3 030	2 732	3 321
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	2 524	3 122	2 306	-
B Kaivostoiminta ja louhinta	3 189	3 190	..	-
C Teollisuus	3 115	3 116	2 479	2 999
D sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	3 476	3 523	3 205	-
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	2 765	2 794	2 723	-
F Rakentaminen	3 043	3 056	2 393	3 784
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	2 824	2 826	2 309	-
H Kuljetus ja varastointi	2 774	2 761	2 782	4 252
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	2 217	2 271	2 044	-
J Informaatio ja viestintä	3 771	3 782	2 920	3 490
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	3 649	3 648	-	4 051
L Kiinteistöalan toiminta	3 127	3 204	2 260	-
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	3 420	3 619	2 621	3 499
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	2 313	2 351	2 108	2 572
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	3 133	3 229	2 760	3 360
P Koulutus	3 183	3 079	3 178	3 254
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	2 639	2 534	2 660	3 084
R Taiteet, viihde ja virkistys	2 591	2 870	2 332	2 751
S Muu palvelutoiminta	2 575	2 575	1 751	-
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	..	-	-	..

1) .. Tieto on liian epävarma esitettäväksi
 – Ei yhtään havaintoa

Liitetaulukko 2. Kokoajaisten palkansaajien kuukausiansiot ja ansioiden hajontaluvut toimialan mukaan vuonna 2009

Toimialaluokitus (TOL 2008)	Lukumäärä	Kokonaisansiot, euroa/kuukausi			
		Keskiarvo	1. desiiili	Mediaani	9. desiiili
Toimialat yhteensä	1 387 953	2 971	1 892	2 645	4 407
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	6 090	2 524	1 877	2 395	3 225
B Kaivostoiminta ja louhinta	2 937	3 189	2 247	2 969	4 433
C Teollisuus	255 813	3 115	2 054	2 832	4 502
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	10 077	3 476	2 324	3 168	5 028
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	7 866	2 765	1 914	2 557	3 857
F Rakentaminen	80 483	3 043	2 100	2 817	4 117
G Tukku- ja väh. kaup., moott. ajoneuv. ja -pyör. kaup. ja korj	149 030	2 824	1 775	2 423	4 422
H Kuljetus ja varastointi	64 816	2 774	1 989	2 526	3 866
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	34 205	2 217	1 688	2 058	2 867
J Informaatio ja viestintä	65 102	3 771	2 320	3 488	5 478
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	36 257	3 649	2 231	2 985	5 866
L Kiinteistöalan toiminta	9 551	3 127	1 778	2 655	5 088

Toimialaluokitus (TOL 2008)	Lukumäärä	Kokonaisansiot, euroa/kuukausi			
		Keskiarvo	1. desilli	Mediaani	9. desilli
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	77 299	3 420	2 049	3 049	5 260
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	55 669	2 313	1 556	2 081	3 289
O Julkishallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus	108 433	3 133	2 084	2 825	4 607
P Koulutus	122 721	3 183	1 987	3 143	4 382
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	251 445	2 639	1 872	2 378	3 384
R Taiteet, viihde ja virkistys	18 949	2 591	1 867	2 357	3 464
S Muu palvelutoiminta	31 179	2 575	1 500	2 266	4 000
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	33

1) .. Tieto on liian epävarma esitettäväksi – Ei yhtään havaintoa

Laatuseloste: Palkkarakenne

1 Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö

Palkkarakennetilasto laaditaan vuosittain ja se kuvaa palvelussuhteiden määrää sekä ansiotasoa eri työnantajasektoreilla tilastointivuoden viimeisellä neljänneksellä. Tilasto on ilmestynyt vuodesta 1995 lähtien ja se kattaa yksityiseltä sektorilta vähintään viisi henkeä työllistävät yritykset sekä julkisen sektorin kaikki palkansaajat. Palkkarakennetilaston ulkopuolelle on rajattu yksityiseltä sektorilta yritysten ylin johto sekä yrityksen päätoimialan mukaan maa-, metsä- ja kalatalouden, työnantajakotitalouksien sekä kansainvälisten järjestöjen toimialat. Myös ne palkansaajat, joille ei ole pystytty määrittelemään sukupuolta, on jätetty tilaston ulkopuolelle. Palkkarakennetietoja tarvitaan ansiotasojen ja palkkaerojen tarkasteluun sekä käytetään palkka-aineistona eri tutkimuksissa. Myös kansainvälisissä tietopalveluissa, kuten Eurostatin ja Kansainvälisen työjärjestön (ILO) tiedusteluissa käytetään palkkarakennetilaston tietoja.

1.2 Käsitteet ja luokitukset

Palkkarakennetilastossa julkaistaan tietoa palkansaajien lukumääristä, keskimääräisistä tunti- ja kuukausiansioista sekä hajontatietoa edellä mainituista ansioista. Ansiokäsitteenä käytetään kokonaisansiota. Kokonaisansio kuvaa säännölliseltä työajalta sekä muulta työajalta, kuten yli- ja lisätyöajalta, maksettua palkkaa. Myös säännöllisen työajan ansiot saadaan aineistosta laskettua tarvittaessa.

Kokonaisansioon luetaan kultakin palkanmaksujaksolta seuraavat palkanosat:

- peruspalkka
- tehtävän, ammattitaidon, palvelusvuosien yms. perusteella maksettavat lisät
- työpaikan sijainnin ja olosuhteiden perusteella maksettavat lisät
- työaikalisät
- toimihenkilöiden tulos- ja suoritusperusteinen palkanosa, työntekijöiden suoritusperusteiset ansiot
- luontoisetujen verotusarvo
- lisä- ja ylityön ansio
- osin myös mahdolliset varallaolo-, päivystys- ja hälytyskorvaukset
- muut epäsäännöllisesti maksettavat lisät
- palkkarakennetilastossa lisäksi ei-tehdyltä työajalta maksettu palkka

Kokonaisansio ei sisällä kertaluonteisia palkkaeriä, kuten lomarahaa tai tulospalkkioita.

Ansioiden lisäksi tilastossa julkaistaan tietoa palkanmuodostuksen kannalta olennaisista eristä, kuten keskiarvot työaikalisistä, ylityöansioista ja luontoiseduista sekä kertaluonteisista palkkaeristä. Joka neljäs vuosi laadittavassa laajemmassa palkkarakennetilastossa julkaistaan lisäksi tietoja palkansaajan vuosiansioita koskien. Seuraava EU-velvoitteisiin perustuva laajennettu palkkarakennetilasto tuotetaan tilastovuodelta 2010.

Kaikkia julkaistavia lukumäärä- ja ansiotietoja on mahdollista luokitella työnantajasektorin, toimialan, ammatin, koulutuksen, palkansaajan iän, sukupuolen, palvelussuhteen luonteen, palkkausmuodon ja maantieteellisen sijainnin mukaan.

Palkkarakennetilaston tiedot perustuvat suurimmaksi osaksi alakohtaisten palkkatilastojen perusaineistoihin. Lisäksi palkkarakennetietoja täydennetään Tilastokeskuksen sisäisistä rekistereistä ja joistakin ulkopuolisista lähteistä.

1.3 Lait

Palkkarakennetietojen julkaiseminen perustuu Euroopan Unionin neuvoston asetukseen nro. 530/1999, jonka mukaan jokaisen EU:n jäsenmaan on toimitettava palkkarakennetta ja palkkojen hajontaa koskevia tietoja joka neljäs vuosi Eurostatille. Palkkarakennetilaston tietosisältö pohjautuu asetuksessa ja sen laajennuksissa määriteltyyn tietosisältöön, mutta kansallista käyttöä varten tietosisältö poikkeaa hieman asetuksella määrätystä.

2 Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Palkkarakennetilaston laadinnan pohjana ovat yksityiskohtaiset tiedot yli 1,32 miljoonasta palvelussuhteesta, jotka perusjoukon tasolle korotettuna edustavat noin 1,68 miljoonaa palvelussuhdetta. Tilasto perustuu alakohtaisten palkkatilastojen perusaineistoihin, joiden keräämisestä vastaavat yksityisellä sektorilla pääosin työnantajajärjestöt. Työnantajajärjestöjen keräämää aineistoa täydennetään Tilastokeskuksen suorittamalla otostiedustelulla niiltä toimialoilta, joilla toimialalle kuuluvien yritysten järjestäytymisaste jää alla 75 prosentin. Julkisen sektorin tiedot kerätään kuntasektorin osalta Tilastokeskuksen toimesta ja valtiosektorin tiedot kerää Valtiokonttori. Eri sektoreiden tiedot yhdistetään yhdeksi tietovarannoksi ja kaikille palkansaajille määritellään sopimusalaista ja palkkausmuodosta riippumatta yhteiset ansiokäsitteet sekä luokitukset. Tietovarannon muodostamisen jälkeen palkkarakennetilaston tietoja täydennetään muista rekistereistä. Esimerkiksi palkansaajan tutkintotieto saadaan Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä ja palkansaajan toimipaikkaa koskevia tietoja päivitetään työssäkäyntitilaston perustiedoista. Joka neljäs vuosi laadittavaan laajempaan palkkarakennetutkimukseen sisältyy lisäksi tietoja Tilastokeskuksen ulkopuolisista rekistereistä, kuten Verohallinnon ja Kansaneläkelaitoksen rekistereistä.

Julkisen sektorin aineistot ovat kokonaisaineistoja ja kadon oikaisua ei näiden aineistojen kohdalla tarvitse käyttää. Yksityisen sektorin tiedot korotetaan perusjoukon tasolle käyttämällä hyväksi Tilastokeskuksen yritysrekisteristä muodostettua tutkimuskehikkoa. Kato korjataan vuoden 2006 tilastosta lähtien Särndalin suhde-estimaattorilla. Särndalin suhde-estimaattori toimii siten, että korjauskerroin määritellään vastanneiden yritysten henkilökunnan määrän suhteellisen osuuden käänteislukuna, eli N/n (N = tutkimuskehikkoon kuuluvien yritysten henkilökunnan lukumäärä, n = vastanneiden yritysten henkilökunnan lukumäärä). Estimaattori antaa isomman painon niiden yritysten havainnoille, joiden ositteissa vastauskato on suurinta henkilökunnan lukumäärällä mitattuna.

Estimointi suoritetaan siten, että järjestäytyneiden yritysten estimointikehikko ja otostoimialojen järjestäytymättömien yritysten estimointikehikko estimoidaan erikseen ositekohtaisesti. Ositteet on muodostettu yrityksen kokoluokan ja toimialan mukaan. Koska tutkimuskehikko poimitaan ennen tilastoajankohtaa, tutkimuskehikkoon lisäyistä uusista yrityksistä, joiden palveluksessa on vähintään viisi palkansaajaa, muodostetaan oma jälkiosite. Tämän ositteen korotuskertoimeksi määrätään 1.

3 Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

3.1 Tilaston oikeellisuus

Palkkarakennetilaston tietosisältö ja tuotantomenetelmät vastaavat Euroopan Union asettamia vaatimuksia. Tilaston teosta laaditaan Eurostatille laaturaportti joka neljäs vuosi. Lisäksi palkkarakennetilaston laatua seurataan jatkuvasti tilastotuotannon yhteydessä. Kansallisella tasolla tietojen oikeellisuudesta käydään keskustelua muun muassa aineistotoimittajatapaamisissa ja tulopoliittisen selvitystoimikunnan työryhmissä.

3.2 Tilaston luotettavuus Koska palkkarakennetilaston perusaineisto on saatu useasta eri lähteestä, tilastointikuukausi vaihtelee jossain määrin. Tämä voi vaikuttaa palkansaajien lukumääriin ja näin ollen myös ansioiden suuruuteen ja luonteeseen. Myös aineiston tietojen päivittäminen eri rekistereistä voi vaikuttaa luotettavuuteen hieman. Kun tahdistus suoritetaan rekistereistä yritystunnus- ja henkilötunnusavaimilla, voi aineisto- ja ajankohtaeroista johtuen jäädä joitakin palkansaajia tahdistumatta.

Julkaistuihin keskiansioihin voi tulla pientä harhaa myös siitä, että tilaston ulkopuolelle rajataan yksityisen sektorin pienet yritykset ja yritysten ylin johto.

Tutkimuskehikon ja palkka-aineistojen tahdistaminen on tilastoinnin aikaeroista johtuen hankalaa. Tutkimuskehikkoon tahdistumatta jääneet yritykset liitetään aineistoon yrityksen koon mukaan jälkeinpäin. Nämä yritykset tulkitaan yleensä kehikon alipeitoksi ja korotetaan korotuskertoimella 1. Tahdistumattomuus voi vaikuttaa tilaston laatuun aineiston estimoinnin kautta.

4 Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Palkkarakennetilasto on vuositilasto ja sen palvelussuhde- ja ansiotiedot kuvaavat kyseisen tilastovuoden tilannetta vuoden viimeisellä neljänneksellä. Vuosiansiotiedot kuvaavat kokoaikaisen palkansaajan koko vuoden ansioita tietyistä työsuhteista.

Palkkarakennetilaston aineisto perustuu lopullisiin alakohtaisiin palkka-aineistoihin sekä rekistereihin. Palkkarakennetilaston tiedot julkaistaan kaksi kertaa vuodessa Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Lisäksi kerran vuodessa tuotetaan yksi paperinen julkaisu.

5 Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

5.1 Julkaisukanavat

Palkkarakennetilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla tuoreintilasto julkistuksena sekä painettuna versiona Palkat ja työvoimakustannukset -sarjassa: Esimerkiksi Palkat ja työvoimakustannukset 2009. Lisäksi tilastosta julkaistaan StatFin -tauluja.

Palkkarakennetilasto on tilattavissa myyntipalvelusta osoitteesta:

Tilastokeskus, myyntipalvelu PL 4C 00022 Tilastokeskus Puh: (09) 1734 2011 Faksi: (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi www.tilastokeskus.fi

Julkaisun liitetaulukot ovat saatavilla myös sähköisessä muodossa.

5.2 Tilaston metatiedot

Palkkarakennetilaston tuotannossa käytettävät metatiedot on saatavissa pääosin palkkatilastoista. Joitakin palkansaajiin liittyviä tietoja on saatavissa myös työssäkäyntitilastosta, tutkintorekisteristä sekä yritysrekisteristä. Vuosiansiota ja palkansaajan työsuhdetta koskevia tietoja voi saada muun muassa Verohallinnon ja Kansaneläkelaitoksen rekistereistä.

6 Tilastojen vertailukelpoisuus

Palkkarakennetilastoa on tuotettu lähes samanlaisena vuodesta 1995 lähtien. Vuoden 2001 palkkarakennetilastoon tehdyistä määritelmämuutoksista johtuen vuosien 1995-2000 tiedot ovat ainoastaan vertailukelpoisia pidemmän aikavälin tarkastelussa. Tilastovuodelta 2001 ja sen jälkeen tuotetut palkkarakennetilastot muodostavat toisen ns. aikasarjan. Ammattikohtaisessa vertailussa voi olla ammattien uudesta määrittelystä johtuen pientä harhaa myös vuoden 2001 ja tätä myöhempää tilastoja verrattaessa. Vuoden 2006 palkkarakennetilastossa laskettiin kuntasektorin opettajille tuntiansiot ensimmäistä kertaa ja ansiolaskentoihin otettiin mukaan myös kuntasektorin vähennettyä palkkaa saaneet palkansaajat. Edellä mainituista muutoksista johtuen vuodesta 2006 eteenpäin julkaistavat tiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin nähden. Palkkarakennetilastoa ei varsinaisesti käytetä aikasarjatarkasteluissa ja ansioiden kehitystä tutkittaessa palkkarakennetilastoa parempi lähde on ansiotasoindeksi.

Palkkarakennetilaston ansiotietoja voidaan parhaiten verrata alakohtaisten palkkatilastojen, ansiotasoindeksien tai säännöllisen ansion indeksin sekä tulonjakotilaston ansiotietoihin. Näiden tilastojen välillä on tosin sekä käsitteellisiä että menetelmällisiä eroja. Ansiotasoindeksi kuvaa säännöllisen työajan ansioita ja palkkarakennetilasto kokonaisansioita. Lisäksi palkansaajien rajauksissa ja määritelmässä on eroja eri tilastoja verrattaessa.

Palkansaajien lukumäärien osalta palkkarakennetilastojen vertailu onnistuu parhaiten alakohtaisiin palkkatilastoihin, tulonjakotilastoon sekä työvoimatutkimukseen. Palkansaajien määrät ovat lähes identtiset alakohtaisiin palkkatilastoihin verrattaessa, mutta työvoimatutkimuksen sekä palkkarakennetilaston välillä esiintyy palkansaajien lukumäärässä jonkin asteista peittävyyseroa. Palkkarakennetilaston perusaineiston peittävyttä voivat osaltaan laskea tiedustelun ajankohta, käsitteet ja määritelmät sekä se, että palkka-aineisto ei kata kaikkia työnantajan palveluksessa olevia.

Palkansaajaryhmien, kuten koko- ja osa-aikaisten, suhteiden muutoksissa palkkarakennetilaston sekä työvoimatutkimuksen vertailu onnistuu kuitenkin hyvin ja antaa varsin käyttökelpoista informaatiota palkansaajien lukumääriä koskien.

7 Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Koska palkkarakennetilaston tiedot perustuvat useaan alakohtaiseen palkka-aineistoon, sillä on vahvat kytkökset moniin palkkatilastoihin. Tilastojen tulokset voivat kuitenkin poiketa hieman toisistaan, sillä palkkarakennetilastossa lasketaan sekä tunti- että kuukausiansiot kaikille palkansaajille. Lisäksi aineistojen rajausehdot poikkeavat hieman eri tilastojen välillä. Määritelmäerot vaikuttavat sekä palkansaajien lukumääriin että keskiansioihin. Tulosten vertailu alakohtaisiin palkkatilastoihin onnistuu parhaiten kuntasektorin sekä valtion osalta, vaikka palkansaajarajaukset aiheuttavat myös näihin vertailuihin joitakin ongelmia.

Lisätietoja

Mika Idman (09) 1734 3445

Jukka Pitkäjärvi (09) 1734 3445

Vastaava tilastojohtaja:

Kari Molnar

palkkarakenne@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Palkkarakenne 2009, Tilastokeskus